

РЕШЕНИЕ

№ 1889

гр. София, 01.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-14 СЪСТАВ, в публично заседание на единадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Маргарита Апостолова

при участието на секретаря **КРАСИМИРА Б. ГЕОРГИЕВА** като разгледа докладваното от Маргарита Апостолова Гражданско дело № 20231100111259 по описа за 2023 година

Образувано е по предявен от Й. К. Ц. отрицателен установителен иск, с правна квалификация чл. 439 от ГПК срещу „Банка ДСК“ЕАД за установяване спрямо ответника недължимостта на сума в размер на 34799,54евро-главница, 4440,88евро- договорна лихва за забава, за периода от 25,01,2011год. до 24,01,2012год., сумата от 511,86евро - лихва за забава за периода от 25,01,2011-24,01,2012год., ведно със законна лихва от 25,01,2012год. до изплащане на вземането, сумата от 318,30евро- и 112лева –такси, сумата от 1569,66-държавна такса и сумата от 1234,83лв.-юрисконсултско възнаграждение претендирани по изпълнително дело №20128440400546 по описа на ЧСИ С.Я., инициирано въз основа на изпълнителен лист от 07,02,2012 год., издаден от СРС по гр.д.№3753/2012год., 32 състав.

Излагат се съобщения, че по молба на ответника „Банка ДСК“ЕАД е образувано изп. Дело №20128440400546 по описа на ЧСИ С.Я. за изпълнение на вземания по изпълнителен лист по ч.гр.д. №3753/2012год. по описа на СРС. Поддържа последното извършено изпълнително действие да е налагане на възбрана върху собствен на длъжника имот на 06,10,2015год. Впоследствие изпълнителното дело е прекратено на основание чл. 433, т. 8 от ГПК. Предвид изложеното твърди да е изтекъл петгодишният давностен срок по отношение на вземанията по процесния изпълнителен лист.

В указания законоустановен срок по чл. 131 от ГПК, е постъпил отговор от ответника „Банка ДСК“ ЕАД, в който е изложено становище за недопустимост на исковата претенция, доколкото се касае до установителен иск за факт. При условията на евентуалност е заявено признание на исковата претенция, тъй като не се оспорва вземането предмет на исковата претенция да е погасено по давност. С оглед заявеното признание моли разноси по делото да не бъдат възлагани на ответника, тъй като не е дал повод за завеждане на делото и за

приложение на чл.78, ал.2 от ГПК.

При така изложеното след като обсъди доказателствата по делото и на осн.чл.235 от ГПК, съдът приема за установено от фактическа страна следното:

От изпълнителен лист, издаден на 07,02,2012год. по ч.гр.д. № 3753/2012год. на СРС, Г.О., 32 с-в., издаден въз основа на заповед за изпълнение от 31,01,2012год. по същото дело, е видно, че ищецът Й. К. Ц. и „А. БГ“ ЕООД, са осъдени да заплатят солидарно на „Банка ДСК“ЕАД следните суми: 34799,54евро -главница, сумата 4440,88евро – договорна лихва за забава, за периода от 25,01,2011год. до 24,01,2012год., сумата от 511,86евро-лихва за забава за периода от 25,01,2011год. до 24,01,2012год., ведно със законна лихва върху главницата от 25,01,2012год. до изплащане на вземането, сумата от 318,30евро и 112лв.- такси, сумата от 1569,66лв.-държавна такса и 1234,83лв.-юрисконсултско възнаграждение.

Въз основа на издадения изпълнителен лист, „Банка ДСК“ЕАД е инициирала с молба от 29,02,2012год. изпълнително дело №20128440400546 по описа на ЧСИ С.Я., рег. № 844 на КЧСИ. Към молбата освен посочения изпълнителен лист е приложен и изпълнителен лист от 10,02,2012год., издаден въз основа на заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК по ч.гр.д. № 3751/2012год на СРС, Г.О., 24 с-в.

От приложените в кориците на изпълнителното дело документи се установява, че ЧСИ е оформил и изпратил на длъжника покана за доброволно изпълнение, с отбелязване че е връчен, подлежащия на изпълнение акт на 07,03,2012год.

По молба на Банка ДСК от 03,09,2015год. е наложена възбрана върху собствен на длъжника имот, вписана на 06,10,2015год. Последващи действия от страна на вискателя поддържащи висящността на изпълнителното дело не са предприети.

С постановление от 23,02,2022год. частен съдебен изпълнител е прекратил производството по делото ва осн.чл.433, ал.1, т.8 от ГПК.

При така изложената фактическа обстановка съдът достига до следните правни изводи:

Предявен е отрицателен установителен иск с пр.кв.чл. 439, ал.1 от ГПК за установяване недължимост на вземане, за което е издадена заповед за незабавно изпълнение по реда на чл.417 от ГПК.

Разпоредбата на чл.439 от ГПК предвижда защита на длъжника по исков ред, след като кредиторът е предприел изпълнителни действия въз основа на изпълнителното основание. Законодателят е уредил защитата на длъжника да се основава само на факти, настъпили след приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание.

Следователно релевантните факти, обуславящи основателност на исковата претенция, са свързани с установяване по безспорен начин от ищеца на възникнал след издаването на съдебния акт /в случая заповед за изпълнение/ юридически факт, довел до погасяване на вземането по него. В тежест на ответника е да установи спиране, съответно

прекъсване на погасителната давност относно вземането.

По основателността на иска:

Тъй като процесната хипотеза касае вземане, което не е установено с влязло в сила решение, то приложимата материално-правна разпоредба, касаеща давността съгласно чл.110 ЗЗД и чл.111, б.“в“ от ЗЗД е пет години относно главницата и разноси и три години относно претенцията за договорна и мораторна лихва. Неприложима е нормата на чл.117, ал.2 от ЗЗД, доколкото същата е специална и касае влязло в сила решение, поради което не може да бъде тълкувана разширително.

Съгласно т. 14 от ТР № 2/2013 на ОСГТК на ВКС заявлението за издаване на заповед за изпълнение, доколкото не е предявен иск по чл. 422 ГПК, не прекъсва давността за вземането на осн.чл. 116, б."б" от ЗЗД. Заповедното производство е уредено като част от изпълнителния процес и затова заявлението за издаване на заповед за изпълнение не прекъсва давността. Тя се прекъсва с предявяването на иска за съществуване на вземането, но съгласно чл. 422, ал. 1 ГПК предявяването на този иск има обратно действие, само ако е спазен срокът по чл. 415, ал. 1 ГПК. Ако иск не е предявен или ако е предявен след изтичането на срока по чл. 415, ал. 1 ГПК, давността не се счита прекъсната със депозиране на заявлението.

Давността не се прекъсва и с влизане в сила на заповедта за изпълнение или и с изтичане на срока за възражение по чл.414 от ГПК, предвид ограничителния характер на чл.116 от ЗЗД, сочещ на основанията за прекъсване на давността, който не може да се тълкува разширително. Действително признаването на вземането може да се обоснове с конклюдентни действия на длъжника, но бездействието да подаде възражение не е равнозначно на признаване на вземането.

Съгласно разясненията дадени с тълкувателно решение №2/26.06.2015г. по т.д. № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС е прието, че не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнително дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи, книжа и др., назначаването на експертиза за определяне непогасения остатък от дълга, извършването на разпределение, плащането въз основа на влязлото в сила разпределение и др.

Прекъсва давността предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ /независимо от това дали прилагането му е поискано от вискателя или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане на вискателя съгласно чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ/ - насочването на изпълнението, чрез налагане на запор или възбрана, присъединяването на кредитора, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане, извършване на опис и оценка на вещ, назначаването на пазач, насрочването и извършването на продан и т. н. до постъпването на парични суми от проданта или на плащания от трети задължени лица.

Съгласно разясненията дадени с т. 10 на ТР № 2/2015 ВКС и на осн. чл. 433, ал. 1, т. 8

от ГПК, когато вискателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на две години изпълнителното производство се прекратява по право като новата погасителна давност за вземането започва да тече от датата на която е поискано или предприето последното валидно изпълнително действие. Фактът на прекратяване на изпълнителното производство има отношение за основателността на предявения отрицателен установителен иск, доколкото това е крайният момент, до който е дължима преценката относно предприемането на валидни изпълнителни действия, прекъсващи давността за събиране на вземането. След прекратяване на принудителното изпълнение съдебният изпълнител няма компетентност да извършва изпълнителни действия и служебно следва да вдигне наложените запори и възбрани.

Относно погасяване на вземането по давност, съдът изхожда от мотивите към т. 10 от ТР № 2/20158 г. на ВКС, съгласно които при изпълнителния процес давността се прекъсва многократно - с предприемането на всеки отделен изпълнителен способ и с извършването на всяко изпълнително действие, изграждащо съответния способ. Искането да бъде приложен определен способ прекъсва давността, защото съдебният изпълнител е длъжен да го приложи, но давността се прекъсва с предприемането на всяко действие за принудително изпълнение. В този смисъл преценката дали е изтекла погасителната давност за процесните вземания се извършва като се съобразят конкретните действия по принудително изпълнение, които се считат приложени съобразно чл. 450 ГПК, получаване на съобщение съгласно чл. 450, ал. 2 от ГПК, връчване на съобщението до трето лице по смисъла на чл. 507 ГПК, вписване на възбрана и др.

Изпълнителното дело е образувано преди постановяването тълкувателно решение от 26,05,2015год. по тълк.дело с №2/2013год. на ОСГТК на ВКС, с което се обявяват за изгубили действие постановките на ППВС № 3 от 18,11,1980год., съгласно които по време на изпълнителното производство давност не тече. В този смисъл спорен е въпросът кой от двата тълкувателни акта е приложим.

Съдът следва да съобрази постановеното по реда на чл.290 от ГПК Решение № 170 от 17.09.2018 г. по гр. д. № 2382/2017 г., Г. К., IV Г. О. на ВКС. Съгласно установеното с цитираното решение последващи тълкувателни решения нямат подобно на първоначалните такива обратно действие и започват да се прилагат от момента, в който са постановени и обявени по съответния ред. *В този случай решението, с което се постановява тълкувателният акт се състои от две части. С първата от тях се дава новото тълкуване на правната норма, а с втората се обявява за загубил сила предишстващи тълкувателен акт. Втората част поражда действие от момента на постановяването на новото ТР, поради което и от този момент предишстващият тълкувателен акт престава да се прилага. Затова установеното с новото ТР тълкуване на правната норма ще може да бъде прилагано от съответните органи, за които то е задължително, по случаите които са от тяхната компетентност, когато въпросът е отнесен за разрешаване до тях, след приемането на новото ТР или по такива, които са били заварени към този момент.* В тези случаи, ако преди постановяване на новото ТР са се осъществили факти, които за от

значение за съществуващото между страните правоотношение, които са породили правните си последици, то тези последици трябва да бъдат преценявани с оглед на тълкувателното ППВС или ТР, което е било действащо към момента на настъпването на последиците.

В решението се посочва, че такъв е случаят, при който съгласно даденото с ППВС № 3/18.11.1980 година тълкуване образуването на изпълнителното производство прекъсва давността като по време на изпълнителното производство давност не тече. С т. 10 от ТР № 2/26.06.2015 година, постановено по тълк. д. № 2/2013 година на ОСГТК на ВКС, обаче е дадено съвсем различно разрешение като е прието, че в изпълнителното производство давността се прекъсва с всяко действие по принудително изпълнение, като от момента на същото започва да тече нова давност, но давността не се спира и във връзка с това е отменено цитираното ППВС.

Прието е извършената с т. 10 от ТР № 2/26.06.2015 година, постановена по тълк. д. № 2/2013 година на ОСГТК на ВКС отмяна на ППВС № 3/18.11.1980 година да поражда действие от датата на обявяването на ТР, като даденото с т. 10 от ТР № 2/26.06.2015 година, постановено по тълк. д. № 2/2013 година на ОСГТК на ВКС разрешение се прилага от тази дата и то само по отношение на висящите към този момент изпълнителни производства, но не и към тези, които са приключили преди това.

Предвид горецитираната практика, в конкретния случай, до постановяването на тълкувателното решение по тълк. дело № 2/2013 на ОСГТК на ВКС на 26,06,2015 год., в отношенията между страните следва да бъдат приложени постановките на ППВС № 3/18,11,1980год., съгласно което по време на образувано изпълнително дело по отношение на вземането давност не тече.

От значение за правата на длъжника и възможността му да се противопостави на заявените срещу него права е връчването на заповедта за изпълнение, с отбелязване за издадения изпълнителен лист /така чл. 418, ал. 5 от ГПК/. В случая заповедта за изпълнение е връчена и същата е влязла в сила. Във всеки случай, това би имало отношение към началото на срока по чл. 414, ал. 2 от ГПК и влизането в сила на заповедта за изпълнение. Следва да се отбележи, че дори заповедта да не е влязла в сила, това не би било пречка за предявяване на установителен иск за несъществуването на процесните вземания – в този смисъл Определение № 318 от 09.07.2019 г. по ч. гр. д. № 2108/2019 г., Г. К., IV Г. О. на ВКС.

С образуване на изпълнителното дело давността е прекъсната и след този момент давността по отношение на процесните вземания е спряла да тече.

Спирането на давностния срок ще е налице обаче доколкото изпълнителното дело е висящо и не е прекратено. В този смисъл, с оглед данните по делото съдът намира вискателят да е поддържал висящността на производството по смисъла на чл. 433, ал. 1, т. 8 от ГПК.

С постановяването на ТР № 2/2013 на ОСГТК на ВКС на 26,06,2015год. и обявяването на постановките на ППВС № 3/18.11.1980 година за изгубило сила, по

отношение на процесните вземания е започнал да тече нов давностен срок като последното искане на вискателя е с молба от 03,09,2015год., поради което на осн.чл.433, ал.1, т.8 от ГПК изпълнителното дело е прекратено на 03,09,2017год. Преди прекратяването предприетото изпълнително действие срещу ищеца е налагане на възбрана на 06,10,2015год. След този момент, когато вече е в действие ТР №2/26,06,2015год. годно да прекъсне давността изпълнително действие не е предприето.

Към датата на исковата молба 09,10,2023год. приложимата пет годишна давност за главницата е изтекла.

Настоящият състав намира, че при изчисляването на срока следва да се вземат предвид разпоредбите на чл.3 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с Решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. и за преодоляване на последиците, както и съответните изменения на цитираната разпоредба.

Поради обявяване на извънредно положение с решение на Народното събрание от 13.03.2020г. със Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. (обн. ДВ, бр. 28 от 24.03.2020 г., в сила от 13.03.2020 г.) и на осн. чл. 3, ал. 1, т. 2, спират да текат давностните срокове, с изтичането на които се погасяват или придобиват права от частноправните субекти. Поради това, считано от 13.03.2020 г., срокът по чл.110 от ЗЗД е спрял да тече. Съгласно § 13, ал. 1 от ЗИД на Закона за изменение и допълнение на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на народното събрание от 13 март 2020 г., сроковете по чл. 3, т. 2 относно "други срокове" в досегашната редакция, спрени от обявяването на извънредното положение до влизането в сила на този закон, продължават да текат след изтичането на седем дни от обнародването му в " Държавен вестник ". Съдът намира, че §13, ал.1 досежно изменената на чл.3, т.2 от закона, касае именно „*други срокове*“, но не и давностните такива посочени в чл.3, т.2 от закона при ред ДВ, бр.28/2020год. Ето защо за периода от 13,03,2020год. до 13,05,2020, когато е отменено извънредното положение давност не тече /2месеца/. Ето защо срокът следва да се счита продължен от 06,10,2020год., когато изтича пет годишната погасителна давност с 2 месеца или следва да се счита изтекъл след 06,12,2020год. С оглед датата на исковата молба депозирана на 09,10,2023год. се налага извод погасителната давност за главница, разноси и такси да е изтекла.

На осн.чл.119 от ЗЗД се погасяват и допълнителните вземания за договорна лихва за забава .

Ето защо исковата претенция е основателна.

По разноските:

Искането на ответника за приложение на чл.78, ал.2 от ГПК, съдът намира за основателно, поради което разноските по делото следва да останат в тежест на ищеца. Налице е признание на иска от ответника, въпреки, че ищецът не поиска постановяване на решение по реда на чл.237 от ГПК. По делото няма данни след прекратяване на

изпълнителното дело ответникът да е предприел действия по принудително изпълнение, въз основа на издаден изпълнителен лист. Няма данни и да е обжалвано прекратяването на изпълнението. Ето защо съдът намира ответното дружество да не е дало повод за завеждане на делото. Самото наличие на издаден в полза на кредитора изпълнителен титул, въпреки, че обуславя наличието на правен интерес за длъжника да установи погасяването му по давност, не сочи автоматично на извод, че кредиторът е дал повод за инициране на съдебното производство, доколкото липсва извънсъдебна претенция или инициране на изпълнително дело за събиране на вземането.

С оглед изхода от спора разноски на ответника не се дължат.

Мотивиран от горното СГС

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявения от Й. К. Ц., ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. София, ул. **** иск с правна квалификация **чл. 439, ал. 1 от ГПК**, за признаване за установено по отношение на „Банка ДСК“ЕАД, ЕИК ****, със седалище и адрес гр.София, ул.****, че Й. К. Ц. не дължи сума в размер на 34799,54евро-главница, 4440,88евро- договорна лихва за забава, за периода от 25,01,2011год. до 24,01,2012год., сумата от 511,86евро - лихва за забава за периода от 25,01,2011-24,01,2012год., ведно със законна лихва от 25,01,2012год. до изплащане на вземането, сумата от 318,30евро-такси и 112лева –такси , сумата от 1569,66-държавна такса и сумата от 1234,83лв.-юрисконсултско възнаграждение, за които е издаден изпълнителен лист от 07,02,2012год. по гр.д. № 3753/2012год. на СРС, 32 състав и е образувано изпълнително дело №20128440400546 по описа на ЧСИ С.Я., с район на действие СГС, рег. № 844 на КЧСИ поради погасено по давност право на принудително изпълнение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред САС в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____